

Bài phát biểu của Đại sứ Nhật Bản UMEDA Kunio tại Lễ khởi động và giới thiệu chương trình đặc biệt tăng cường công tác bồi dưỡng giáo viên tiếng Nhật

(Nhà riêng Đại sứ, 18:30~ Ngày 14 tháng 10 năm 2018)

Kính thưa Ông ANDO Toshiki, Giám đốc Trung tâm Văn hóa Nhật Bản tại Việt Nam, Quỹ giao lưu Quốc tế Nhật Bản

Kính thưa các thầy cô giáo tham dự chương trình, đại diện các cơ quan giáo dục và các cơ quan liên quan,

Tôi xin chân thành cảm ơn tất cả các Quý vị đã đến tham dự “Lễ khởi động và giới thiệu Chương trình đặc biệt tăng cường công tác bồi dưỡng giáo viên tiếng Nhật” hôm nay. Nhân dịp này, thay mặt cho Chính phủ Nhật Bản, tôi xin trao đổi với Quý vị hai nội dung sau:

Thứ nhất là quá trình dẫn đến việc bắt đầu tiến hành “Chương trình tăng cường công tác bồi dưỡng giáo viên tiếng Nhật” tại Việt Nam.

Tháng 6 năm ngoái, trong bài phát biểu tại hội nghị quốc tế “Tương lai Châu Á” diễn ra tại Tokyo, Thủ tướng Nhật Bản Shinzo Abe đã bày tỏ “mong muốn thực hiện Chương trình tăng cường công tác bồi dưỡng giáo viên tiếng Nhật tại 3 quốc gia của Châu Á”. Tiếp nhận thông tin này, Đại sứ quán Nhật Bản phối hợp với Quỹ Giao lưu quốc tế Nhật Bản mạnh mẽ đề xuất với Tokyo về sự cần thiết của công tác bồi dưỡng giáo viên tiếng Nhật tại Việt Nam. Kết quả là Việt Nam đã được lựa chọn là một trong ba quốc gia cùng với Ấn Độ và Myanmar thực hiện chương trình tăng cường này.

Ngày 8 tháng 10, tại cuộc hội đàm cấp cao giữa Thủ tướng Nhật Bản Shinzo Abe và Thủ tướng Chính phủ Việt Nam Nguyễn Xuân Phúc ở Tokyo, nhiều chủ đề đã được đưa ra, trong đó, thủ tướng hai nước đã nhất trí về việc tăng cường hợp tác giữa hai nước trong giáo dục tiếng Nhật, bắt đầu tiến hành “Chương trình tăng cường công tác bồi dưỡng giáo viên tiếng Nhật tại Việt Nam”. Đây cũng là chương trình được lãnh đạo cấp cao hai nước đặc biệt quan tâm.

Điều thứ hai tôi muốn nói đến là quan hệ Nhật Bản – Việt Nam và tính cần thiết của việc tăng cường công tác bồi dưỡng giáo viên tiếng Nhật. Hiện nay đang có hai động thái lớn.

Động thái thứ nhất đó là số lượng người Việt Nam cư trú tại Nhật Bản đã lên tới 290,000 người, tăng gấp 6,5 lần trong vòng 7 năm qua, xếp thứ ba sau Trung Quốc và Hàn Quốc. Trong đó, số lượng thực tập sinh kỹ năng là 130,000 người, tăng gấp 10 lần

trong vòng 7 năm qua, đứng ở vị trí thứ nhất. Du học sinh là 80,000 người, tăng gấp 14 lần trong vòng 7 năm qua, đứng ở vị trí thứ hai. Các bạn trẻ Việt Nam đã và đang hỗ trợ cho Nhật Bản trước những thách thức của tình trạng già hóa dân số và thiếu hụt lao động.

Thế nhưng ở một góc độ khác thì ngày càng có nhiều bạn trẻ Việt Nam phải gánh một khoản nợ lớn khi sang Nhật Bản, vì thế những người có hành vi phạm tội như trộm cắp cũng đang gia tăng. Năm ngoái, Việt Nam đứng thứ nhất về số vụ phạm tội do người nước ngoài gây ra tại Nhật Bản. Điều đó sẽ tạo ra vết nhơ trong cuộc đời của những bạn trẻ mang theo hoài bão và khát vọng khi đến Nhật Bản. Và hơn thế nữa điều đó cũng sẽ làm xấu đi hình ảnh của Việt Nam tại Nhật Bản cũng như của Nhật Bản tại Việt Nam. Tại hội đàm cấp cao giữa Thủ tướng Nhật Bản Shinzo Abe và Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc vừa qua, hai bên đã nhất trí tăng cường quản lý, giám sát “các công ty phái cử không lành mạnh của Việt Nam” và “các trường tiếng Nhật không lành mạnh của Nhật Bản” đang kiếm lợi từ các bạn trẻ Việt Nam.

Nhu cầu giảng dạy tiếng Nhật cho thực tập sinh kỹ năng và lưu học sinh tại Việt Nam đang gia tăng nhanh chóng, vì vậy việc cải thiện cả về chất và lượng của giáo viên tiếng Nhật đang trở nên thực sự cấp bách. Mặt khác phía cảnh sát Nhật Bản cũng đang gấp rút bồi dưỡng các điều tra viên biết tiếng Việt trước tình hình nghi phạm người Việt Nam đang gia tăng nhanh chóng như hiện nay.

Một động thái quan trọng nữa là số lượng người có nguyện vọng học tập tiếng Nhật tại cơ sở giáo dục công tại Việt Nam đang có sự gia tăng mạnh mẽ. Không chỉ ở Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh, Hải Phòng, Đà Nẵng, Huế mà nhiều trường đại học tại các địa phương khác cũng có xu thế thành lập khoa tiếng Nhật. Hiện tại có 75 trường THCS và THPT đang giảng dạy tiếng Nhật. Hiện nay tiếng Nhật vẫn đang được giảng dạy thí điểm tại các trường tiểu học và được kỳ vọng sẽ được phổ cập và giảng dạy như một môn ngoại ngữ thứ nhất từ năm tới.

Có thể thấy, một trong những yếu tố tạo nên bối cảnh nói trên, là sự gia tăng vốn đầu tư của Nhật Bản vào Việt Nam (theo số vốn được cấp phép) và sự gia tăng số lượng các doanh nghiệp Nhật Bản đầu tư vào Việt Nam. Tổng vốn đầu tư của Nhật Bản vào Việt Nam đạt mức cao nhất trong lịch sử là 9,1 tỷ đô la Mỹ vào năm ngoái, và đạt 6,5 tỷ đô la Mỹ trong nửa năm nay, chiếm vị trí thứ nhất tại Việt Nam.

Hơn nữa, sau tháng 2 năm nay, số lượng doanh nghiệp gia nhập Hiệp hội Doanh nghiệp Nhật Bản tại Việt Nam đã vượt qua Thái Lan đứng vị trí thứ nhất trong các nước Đông Nam Á. Doanh nghiệp Nhật Bản rất quan tâm đến Việt Nam, nhu cầu về nhân lực có khả năng nói tiếng Nhật cũng đang tăng cao hơn bao giờ hết.

Năm ngoái, số lượng người Việt Nam đăng ký tham dự Kỳ thi năng lực tiếng Nhật (JLPT) đứng thứ 3 trên thế giới, sau Trung Quốc và Đài Loan. Tuy nhiên, các cơ sở giáo dục công cũng như các trung tâm tiếng Nhật tư nhân đang rất thiếu giáo viên tiếng Nhật. Vì vậy, việc nâng cao chất lượng và số lượng giáo viên tiếng Nhật đang là vấn đề cấp bách hiện nay.

Tiếp sau đây, Ông ANDO Toshiki – Giám đốc Trung tâm giao lưu văn hóa Nhật Bản tại Việt Nam sẽ giới thiệu chi tiết về nội dung của chương trình này. Để thực hiện thành công chương trình này, không chỉ cần sự phối hợp của Đại sứ quán, Quỹ giao lưu Quốc tế Nhật Bản, các trường đại học mà sự hợp tác và hỗ trợ của các cơ quan liên quan của chính phủ Việt Nam, các trung tâm tiếng Nhật và các cơ quan phái cử là vô cùng quan trọng. Tôi hi vọng sẽ nhận được sự hợp tác của các tất cả quý vị để chương trình đặc biệt tăng cường công tác bồi dưỡng giáo viên tiếng Nhật này trở thành hoạt động thực sự có ý nghĩa đối với hai nước Nhật Bản và Việt Nam.

Cuối cùng, tôi xin chúc các quý vị dồi dào sức khỏe, chúc cho môi trường giảng dạy tiếng Nhật tại Việt Nam ngày càng được cải thiện, chúc quan hệ hợp tác hữu nghị giữa Nhật Bản và Việt Nam phát triển hơn nữa.

Xin chân thành cảm ơn các quý vị.